

Rättsfallssamlingen

Mål C-723/20

Galapagos BidCo. Sàrl
mot

DE, i egenskap av konkursförvaltare för Galapagos SA m.fl.

(begäran om förhandsavgörande från Bundesgerichtshof)

Domstolens dom (femte avdelningen) av den 24 mars 2022

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EU) 2015/848 – Insolvensförfaranden – Artikel 3.1 – Internationell behörighet – Platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen har flyttats till en annan medlemsstat efter det att en ansökan om inledande av ett huvudinsolvensförfarande lämnades in”

Civilrättsligt samarbete – Insolvensförfaranden – Förordning 2015/848 – Internationell behörighet att inleda ett insolvensförfarande – Domstolarna i den medlemsstat där gäldenärens huvudsakliga intressen finns när ansökan om inledande av ett insolvensförfarande lämnas in – Platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen flyttas till en annan medlemsstat innan beslutet att inleda ett insolvensförfarande har fattats – Domstol i en annan medlemsstat till vilken en ansökan om inledande av ett insolvensförfarande har lämnats in senare – Fortsatt exklusiv behörighet – Avtalet om Förenade kungarikets utträde – Konsekvens av att övergångsperioden har löpt ut

(Europaparlamentets och rådets förordning 2015/848, artikel 3.1)

(se punkterna 29–31, 33–36 och 38–40 samt domslutet)

Resumé

Galapagos är ett holdingbolag med säte i Luxemburg. I juni 2019 beslutade Galapagos att flytta sitt huvudkontor till Fareham (Förenade kungariket). Den 22 augusti 2019 ansökte bolagets styrelseledamöter vid brittisk domstol¹ om att ett insolvensförfarande skulle inledas. Dagen därpå ersattes dessa styrelseledamöter av en ny styrelseledamot. Den nya styrelseledamoten upprättade för Galapagos räkning ett kontor i Düsseldorf (Tyskland) och försökte förgäves återkalla ansökan om inledande av ett insolvensförfarande.

Därefter lämnade Galapagos in ytterligare en ansökan om inledande av ett insolvensförfarande, denna gång till Amtsgericht Düsseldorf (Distriktsdomstolen i Düsseldorf, Tyskland), som avvisades på grund av att den domstolen saknade internationell behörighet. Till samma domstol lämnades ytterligare en ansökan om inledande av ett insolvensförfarande in, denna gång av två

¹ Närmare bestämt High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies List) (Appellationsdomstolen (England & Wales), avdelningen för ekonomiska mål, domstolarna för handels- och egendomsfrågor, insolvens- och bolagsregistret, Förenade kungariket).

andra borgenärer till Galapagos. I samband med handläggningen av den sistnämnda ansökan utsåg Amtsgericht Düsseldorf en interimistisk konkursförvaltare och beslutade om interimistiska åtgärder, eftersom den ansåg att Galapagos huvudsakliga intressen fanns i Düsseldorf när den ansökan lämnades in.

Galapagos Bidco, som är både dotterbolag och borgenär till Galapagos, gav in ett överklagande till Landgericht Düsseldorf (Regiondomstolen i Düsseldorf, Tyskland) (nedan kallad Landgericht) och yrkade att Amtsgericht Düsseldorfs beslut skulle upphävas. Till stöd för sitt överklagande gjorde bolaget gällande att Amtsgericht inte hade internationell behörighet. Överklagandet ogillades och Galapagos BidCo. överklagade då till den hänskjutande domstolen, Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland).

Den hänskjutande domstolen har i sin begäran om förhandsavgörande angett att utgången i det mål om överklagande som den har att pröva beror på tolkningen av förordning 2015/848,² särskilt av artikeln i förordningen som rör regler om internationell behörighet för medlemsstaternas domstolar i insolvensförfaranden.³ Den hänskjutande domstolen har vidare angett att den brittiska domstolen vid tidpunkten för begäran om förhandsavgörande ännu inte hade prövat den första ansökan om inledande av ett insolvensförfarande. Enligt den hänskjutande domstolen uppkommer därför särskilt frågan huruvida den domstol i en medlemsstat till vilken en ansökan om inledande av ett huvudinsolvensförfarande först lämnades in fortsätter att vara exklusivt behörig att inleda ett sådant förfarande om platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen har flyttats till en annan medlemsstat efter det att denna ansökan lämnades in, men före det att nämnda domstol har prövat den.

EU-domstolen slår i sin dom fast att förordning 2015/848 ska tolkas på så sätt att den domstol i en medlemsstat till vilken en ansökan om inledande av ett huvudinsolvensförfarande har lämnats in fortsätter att vara exklusivt behörig att inleda ett sådant förfarande om platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen har flyttats till en annan medlemsstat efter det att denna ansökan lämnades in, men före det att nämnda domstol har prövat den. I den mån förordningen fortfarande är tillämplig på nämnda ansökan kan följaktligen en domstol i en annan medlemsstat till vilken en ansökan om inledande av ett huvudinsolvensförfarande har lämnats in senare i princip inte förklara sig behörig att inleda ett sådant förfarande så länge den första domstolen inte har prövat sin behörighet och funnit att den saknar behörighet.

EU-domstolens bedömning

EU-domstolen påpekar inledningsvis att vad beträffar internationell behörighet för medlemsstaternas domstolar i insolvensförfaranden har förordning 2015/848, som är tillämplig i det nu aktuella fallet, samma lydelse och eftersträvar samma mål som den tidigare gällande förordning nr 1346/2000⁴. Härav följer att EU-domstolens praxis avseende tolkningen av bestämmelserna i förordning nr 1346/2000 om internationell behörighet fortfarande är relevant för tolkningen av motsvarande artikel i förordning 2015/848, som begäran om förhandsavgörande avser.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EUT L 141, 2015, s. 19).

³ Artikel 3.1 i förordning 2015/848. Av denna bestämmelse framgår i allt väsentligt att domstolarna i den medlemsstat där platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen finns har behörighet att inleda ett insolvensförfarande.

⁴ Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EUT L 160, 2000, s. 1).

Detta innebär att den exklusiva behörighet som enligt nämnda förordningar tillkommer domstolarna i den medlemsstat där gäldenären har sina huvudsakliga intressen ska fortsätta att ligga hos de domstolarna om gäldenären flyttar platsen för sina huvudsakliga intressen till en annan medlemsstat efter det att ansökan lämnades in, men före det att förfarandet inleds. EU-domstolen kommer fram till denna slutsats genom att hänvisa till vad den slagit fast i sin tidigare praxis.⁵

EU-domstolen övergår därefter till att pröva vilka konsekvenser denna fortsatta behörighet för den domstol i en medlemsstat där ansökan lämnats in först medför för behörigheten för en annan medlemsstats domstolar att pröva nya ansökningar om inledande av ett huvudinsolvensförfarande. EU-domstolen konstaterar att det framgår av förordning 2015/848 att endast ett huvudinsolvensförfarande kan inledas och att det förfarandet får verkan i samtliga medlemsstater där förordningen är tillämplig. Härtill kommer att det ankommer på den domstol där ansökan lämnats in först att ex officio pröva huruvida den är behörig och, i detta syfte, kontrollera att platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen finns i den stat där den domstolen är belägen. Om denna kontroll visar att så inte är fallet, bör den domstol där ansökan lämnats in först inte inleda något huvudinsolvensförfarande. Om kontrollen däremot bekräftar att nämnda domstol är behörig gäller att varje beslut om att inleda ett insolvensförfarande som den fattar ska erkännas i alla andra medlemsstater, i enlighet med principen om ömsesidigt förtroende, från den tidpunkt det har verkan i inledandestaten. Domstolarna i alla andra medlemsstater kan således i princip inte förklara sig behöriga att inleda ett sådant förfarande så länge den första domstolen inte har prövat sin behörighet och funnit att den saknar behörighet.

I fall där den domstol där ansökan lämnats in först är en brittisk domstol gäller emellertid att om det vid utgången av den övergångsperiod som föreskrivs i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen⁶ är så att den brittiska domstolen inte har prövat ansökan, så innebär detta att förordning 2015/848 inte längre kräver att en domstol i en medlemsstat där Galapagos huvudsakliga intressen skulle finnas, ska förklara sig obehörig att inleda ett sådant förfarande.

⁵ Dom av den 17 januari 2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39).

⁶ EUT L 29, 2020, s. 7.